

ikke have nogen egentlig Opfordring til at spørge sig selv om, hvorledes det skal gaae dem engang i Tiden, og saaledes ei heller ved Hensynet dertil føle sig indskrænkede i deres Nydelse, hvilke idetmindste tidt og ofte ere haade dem og deres Familier til stor Skade. Min Betragtning er altsaa den — og den vil vistnok aldrig blive nogen anden — at Pensionsvæsenet mere er en Fordærvelse for Embedsstanden, end den er et Gode. — Men naar man nu alligevel maae indlade sig paa at give Pensionsbestemmelser og derved skal foretage en nogenlunde rigtig Bedømmelse af, hvad en Embedsmand omtrent bør have i Pension, saa beder jeg om, at man vel vil lægge Mærke til, at der virkelig er Meget, der taler stærkt til Undskyldning for os Børene, naar vi ikke kunne bedømme dette rigtig. Jeg har saaledes tidt og ofte hørt mange, mange Fordringer fremsætte, som Embedsmanden tillader sig at gjøre, men som man dog virkelig ikke maae fortænke navnlig Almuesmanden i, at han ikke kan gaae ind paa. Embedsmanden tillader sig saaledes blandt Andet at gjøre den Fordring, at han skal have Raad til at opdrage sine Børn saaledes, at de kunne komme til at indtage Embedsstillinger ligesom han og leve paa samme Vis, som han gjør selv. Men det er jo dog klart, at, fordi en Mand bliver Embedsmand, er han ikke berettiget til at indtage et saa ophøiet Standpunkt. Han bør som Familiefader kun staae paa selv-samme Vilkaar, som enhver anden Borger i Staten staaer; men enhver anden Borger i Staten er jo henviist til efter den Lykke, som han selv kan have i Livet til at erhverve, at bestemme, hvilken Opdragelse han kan give sine Børn. De Herrer, der staae paa den Side, paa hvilken jeg ikke staaer, maae ingenlunde troe, at det er en Mangel paa Sands for, hvad der er Stort og Edelt og Godt, der gjør, at vi Andre ikke lade vore Børn opdrage i den samme Retning, som de gjøre. De kunne være overbeviste om, at vi ligesaa godt som Embedsmændene have Die for, hvad der

kunne være vore Børn til overordentlig megen Nytte og Behagelighed; men vi ere, og det er jo meget rigtigt, henviiste til i saa Henseende at tage Hensyn til, hvorlangt vor Evne strækker. Jeg vil iøvrigt gaae videre og ligefrem sige, at jeg vilde ansee det for en stor Fordærvelse, hvis der var en større Deel af Befolkningen, end der allerede nu er, som havde Raad til at lade sine Børn opdrage i videnskabelig og dannet Retning, som det jo kaldes. Nei; der skal være Nogle, der skulle være Arbeidere; det hører til i Staten. Men deraf følger ogsaa, at Børn af Embedsmænd, hvilke sidste formeentlig forme sig i samme Grad som andre Folk, ikke kunne vedblive at være i Embedsstanden. Ingen Ting er mere skadeligt end at faae Embedsclassen overfyldt, men det hænger netop sammen med en saadan Overfyldelse, hvad det erede 1ste Medlem for 1ste Kreds (Madvig) nævnte, at de, der ville være Præster, nu sædvanlig blive 40 Aar, inden de komme i Embedsstilling, det kommer ligefrem af, at den Klasse af Studerende, der søger at blive Præster, er overfyldt. Men hvorfor er den det? Det er, fordi Præsterne mere end nogen anden Klasse af Embedsmænd ere høit lønnede; det bidrager mægtig til, at den nævnte Klasse af Studerende er saa overfyldt, at det saa at sige ikke er muligt for dem, der høre til den, at faae Embede i deres yngre Dage, medens de have Kræfter til at røgte et Embede forsvarligt. Og vi have jo nu for nærværende Tid faaet et Forslag til en Lønningslov for denne Klasse af Embedsmænd forelagt for Rigsdagen, men see, om man endnu der vil give Afkald paa de store Lønninger til dem. Nei ingenlunde. Den selv samme Fordring kommer frem endnu om, at Præsterne skulle have saa og saa meget at leve af — det er ikke længe siden, at jeg hørte den fremsættes i en anden Forsamling, for at de kunde lade deres Sønner oplære i den samme Profession, som de selv kunne. Men Ingenting er efter mit Begreb, som sagt, til mere Skade. Nei,